SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 177. JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, SEPTEMBER 16, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го ВЕРЕСНЯ 1988 Ч. 177. РІК XCV

ВАШІНҐТОНСЬКІ СВЯТКУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА УКРАЇНИ В ДНЯХ 7-ГО, 8-ГО і 9-Го ЖОВТНЯ Ц.Р.

ЗМІНИ МАРШРУТУ І ЧАСУ ДЕЯКИХ ІМПРЕЗ

Тому, що у Вашінґтоні, в часі наших святкувань Тисячоліття будуть відбуватися імпрези інших груп, таких, як німецькі американці, маратон маринарів, організація дентистів тощо, поліція Вашінґтону подала нові розпорядження для наших святкувань.

В суботу, 8-го жовтня ц.р., збірка учасників манiфестації на площі Елліпс, яка положена між Білим Домом і парком коло пам'ятника Вашінґтона, о год. 11-ій перед полуднем. Автобуси повинні привезти учасників святкувань на цю площу. Початок маніфестації точно о годині 12-ій пополудні, а вимарш о год. 1-ій по полудні.

Маршрут: Від площі Елліпс до вулиці 17-ої і нею на північ, до вулиці „І", опісля на право, по вулиці „І" до вулиці 16-ої і нею на північ, до вулиці „М". З вулиці „М" на ліво, до вулиці 17-ої і тоді дальше нею на південь, до вулиці „І", а звідтам знов на вулицю 17-ту і нею до площі Елліпс, де відбудеться заключна частина маніфестації. Між вулицями 16-ою і „М" знаходиться совєтська амбасада.

Порядок маршу: На самому переді будуть нести хрест. Слідуючі будуть: спеціяльний транспарант, хоругви, прапори, ікони, духовенство, транспаранти, оркестра, молодечі організації, зорганізовані групи, наприклад ветерани, реґіональні та інші учасники по стейтах в азбучному порядку і по містах в такому самому порядку.

Проситься привезти свої транспаранти з назвою міст, величини 24" на 29", на дручку.

Соборний Молебень, з участю первоієрархів всіх Українських Церков буде відправлений у неділю, 9-го жовтня, біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, між вулицями „П" і 22-ою Н. В. Початок точно о год. 12:30 по полудні. Збірка біля пам'ятника о годині 12-ій полудня.

Проситься мати одяг, прикрашений вишивкою.

Всі інші імпрези, заплановані на той час у Вашінґтоні, відбудуться в часі, який раніше поданий у пресі, а саме:

1) **П'ятниця, 7-го жовтня,** год. 8-ма вечора — виступ танцювального ансамблю „Україна" з Чикаго.

2) **Субота, 8-го жовтня,** год. 8-ма вечора — Концерт української клясичної музики з участю хорів, солістів та симфонічної оркестри.

3) **Неділя, 9-го жовтня,** год. 2-га по полудні, — Концерт Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту.

Всі концерти відбудуться в Constitution Hall, при вулицях 18-ій і „Д". Проситься негайно замовляти квитки у Ticetron або Teletron, ч. 1-800-233-4050.

4) В суботу вечером, між год. 9 і 12:30 по півночі, відбудеться вечірка молоді у George Washington University, Marvin Center, Continental Room, 3rd floor, 800 21st St. N.W.

Появилось чергове число журналу „Термінус"

Торонто. — Видано число третє журналу „Термінус", членами редакційної колеґії якого є Андрій Винницький, Люба Ґавур, Адріян Івахів, Юрій Онух, Ігор Стех та Марко Стех; головні редакторки цього числа журналу: Адріян Івахів та Марко Стах; графічно його оформили: Люба Ґавур, Нестор Ґула, Тарас Ґула, Адріян Івахів, Ксеня Мариняк, Надя Мариняк, Юрій Онух, Адріянна Стех, Марко Стех і Нестор Микитин; обкладинка у виконанні Володимира Стрельнікова.

У цьому журналі, оздобленими різними ілюстраціями і світлинами, можна прочитати таких авторів: Ігора Стеха, Любу Ґавур, Марка Стеха, Анаїси Нін, Василя Барку, Адріяна Івахіва Андрія Марушечка, Андрій Винницький, Рака Сурреаліста, Емму Андієвську, Джавеги, Марка Стеха, Зіновія Бережана, Тараса Ґулу, Івана Коваліва та Юрія Тарнавського.

Журнал цей, в ціні 5 дол. можна отримати, написавши на адресу: Terminus Magazine, P.O.Box Station V, Toronto, Ont. M6R 3A4.

Українці зустріли дружину прем'єра Канади

Під час зустрічі з М. Малруні (зліва): д-р Юлія Войчишин, д-р Дмитро Ціпивник, Міля Малруні, Віра Боцюрків, д-р Іван Войчишин, Леся Гірняк.

Оттава (Ю. Войчишин). — Цього літа на конференції Консервативної жіночої організації Impact'88, члени Комітету для Всеканадського Відзначення Тисячоліття поробили цікаві і корисні контакти з присутніми визначними жінками, такими як Морін Мактір, які пообіцяли свою підтримку у наступних виборах, та Міля Малруні, якій розказали про всеканадське святкування Тисячоліття, що відбудеться в Оттаві 6-8-го жовтня ц.р.

М. Малруні зацікавилася всіми імпрезами, була задоволена з того, що прем'єр-міністер запрошений як єдиний промовець на бенкеті в п'ятницю, 7-го жовтня, та просила листовно інформувати її про дальший розвиток підготови, що комітет робить із задоволенням та гордістю, бо програма святкувань є дуже імпозантна.

Всі святкування відбуватимуться під патронатом владик трьох Українських Церков, Митрополита Максима, Митрополита Василія та Пастора Іваськова, генерал-губернатора Канади Жанни Сове та президента СКВУ д-ра Петра Саварина.

У симпозіюмі п.н. „Християнство в українській історії і культурі", що його організують професори Ірина Макарик та Богдан Боцюрків, візьмуть участь краще сили сьогоднішнього наукового світу, а на бенкет запрошені достойники з усіх сфер релігійного, культурного, політичного та дипломатичного життя. Також на бенкеті буде показано історичний монтаж на тему Тисячоліття, композиції Ганни Троян. Розвагову атмосферу творитиме оркестра „Думка" з Монтреалю.

Соборний Молебень на парляментарній гірці, з участю Українських Церков та представників інших релігійних віроісповідань своєю торжественністю та величавістю зворушить серця присутніх. Комітет запрошує всіх хористів прилучитися до спільного хору, що ним керуватимуть два диригенти — Нестор Олійник, та о. Бонефацій Мальований. Також заохочується мирян привезти зі собою церковні хоругви, і з ними взяти участь у процесі, що зформується у західньому бльоці парляменту і походом на чолі з владиками прибуде на місце відправи на центральну площу перед парляментом.

Виступ молоді після Молебня з драматизацією історичних подій пов'язаних з Україною та Канадою, матиме цікаві зорові та слухові ефекти.

Концерт „Молитва подяки" згуртовує найкращих артистів українського походження і включає також і артистів неукраїнців, яких зацікавила українська культура.

У неділю українські громади і церкви міста Оттави та Семінарія св. Духа відкривають свої гостинні двері всім, що захочуть відвідати їх.

В Ратґерському університеті відбудеться науковий симпозіюм

Ню Бранзвик, Н.Дж. (І. Головінський). — Як уже інформовано, Стейтовий Діловий Комітет відзначення Тисячоліття Хрищення України запланував три імпрези в днях 15-го і 16-го жовтня щоб гідно закінчити ювілейний рік Тисячоліття.

В суботу, 15-го жовтня, відбудеться цілоденна наукова конференція в університеті Ратґерс, в Ню Бранзвику. Конференція відбудеться в приміщенні Зімерлі музею, на розі вулиць Джордж і Гамилтон. (Догідне паркування є запевнене даром на великій площі, в'їзд із сторони вулиці Джордж). Початок реєстрації — год. 8:30 вранці.

Конференцію відкриє д-р Іван Головінський, а предсідником ранньої сесії буде проф. Тарас Гунчак. У першій сесії будуть виголошені слідуючі доповіді: професор Мирослав Лабунька „Що нам відомо чи невідомо про Хрищення Руси- України?" Богдан Рубчак — „Вплив християнства на культурний розвиток України"; Франко Сисин — „Фор

(Закінчення на стор. 4)

В-во „Свобода" видало чергову книжку Л. Коленської

Джерзі Сіті, Н. Дж. (В.Лць). — У перших днях вересня 1988 року тут у видавництві „Свобода", заходами Українського Народного Союзу, появилася чергова — четверта з черги — збірка оповідань, новель, нарисів і драма на три дії письменниці і довголітнього співредактора щоденника „Свобода" Любови Коленської під загальним наголовку „Потойбіч Рубікону".

Любов Коленська

У цьому 256-сторінковому виданні, яке авторка присвятила тим разом своїм доням Христині і Марті, поміщені 18 новель, оповідань і нарисів: „Про любов що ще й нині ходить по землі, або про Євгена і Тіну, і трояндовий кущ"; „Коли в саду обізвалися пави"; „Поміж двома матерями, „На грані життя і смерти", „Коли восени розцвітали черемхи", „М'яке серце під суворою уніформою", „Ромашка... чи багровий мак", „Жарт", „Вибачте, ми лише люди", „Під крилом матері", „Моя перша професія", „Горіхове дерево", „Незвичайне Різдво, незвичайні гості", „Безупинний буревій", „Йому пощастило", „Дорогою ціною", „Сина свого ради", „Поворот". Від сторінки 197 до 256 поміщена драма під тією самою назвою („Потойбіч Рубікону") на сучасну гостроактуальну тему.

Книжка появилася в твердій темносиній обкладинці із позолоченим написом, мистецьке оформлення книжки виконав мистець-маляр Любослав Гуцалюк. У розпродажу вона коштуватиме 15 дол. і її можна набувати в книгарні „Свобода" в Джерзі Сіті. Попередні збірки новель письменниці Л. Коленської це: „Самотність" (1966), „Павлів Тріюмф" (1977) і „Дзеркала" (1981). У зв'язку з появою книжок відбулася низка авторських вечорів письменниці в різних місцевостях ЗСА, Канаді, і в Західній Німеччині.

Письменниця Л. Коленська присвячує чимало уваги публіцистиці, пишучи статті на різні теми, рецензії, огляди, інтерв'ю тощо. Одною із ширших тем був огляд дитячої літератури, який появлявся друком в журналі „Жіночий Світ" в Канаді в рубриці „Що читати нашим дітям?"

В редакції „Свобода" письменниця працює від 1970 року, але її статті появляли-

(Закінчення на стор. 4)

ВІЧЕ І. ДЕМ'ЯНЮКА В КЛИФТОНІ

Клифтон, Н. Дж. — Організація Український Крайовий Центр Історично-Інформаційна Мережа (АНЧЕЙН) влаштовує публічне віче в справі суду Івана Дем'янюка, але відбудеться в п'ятницю 23-го вересня, о год. 7:30 вечора у залі української православної церкви св. Вознесіння, 655 Брод вул. Промовцями на вічу будуть: д-р Богдан Витвицький, Божена Ольшанівська, Іван Онужек.

ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПРОТЕСТІВ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У наслідок того, що Джеймс Бейкер, керівник передвиборчої кампанії для вибору Джорджа Буша на президента звільнив сімох членів Коаліції американських національностей, що працювали у передвиборчій кампанії, в тому Джерома А. Брентара, який обороняв Івана Дем'янюка, після статті в газеті „Вашінґтон джуїш вік", де також вираховано двох українців — Ігната Білинського і Богдана Федорака; — що тепер зрезиґнували з Коаліції, українські діячі закликають негайно писати протестаційні листи до Дж. Бейкера.

Відповідний лист виготовила Ліґа Українсько-Американських Виборців у Чикаго такого змісту:

Джеймс Бейкер III
Джордж Буш на Президента
733 15th St. N.W. 800, Washington D.C. 20005.

„Оцим висловлюю свій протест з приводу виключення відомих провідників з Коаліції американських національностей для вибору Джорджа Буша за те, що вони підтримували Івана Дем'янюка.

Подібно як Пет Бюкенен, Джозеф Собран, Майкл Ворде, Билл Вулф і тисячі інших американців, що зібрали понад мільйон долярів для оборони І. Дем'янюка, ці усіми шановані особи вірять, що І. Дем'янюк не є винним.

Це просто жахливо і несправедливо посуджувати кожного, що підтримує І. Дем'янюка, або критикує ОСІ за співпрацю з КҐБ, в антисемітизмі.

Це, що ви зробили нагадує часи МекКарті і не є в американському дусі".

Лист такого змісту в англійській мові є награний на плівці компанії Вестерн Юніон. Слід потелефонувати на число 1-800-257-4900, питаючись за телефоністом ч. 9457. Перша мейлграма коштує 7.50, кожна чергова 6.75.

Літак з Папою на покладі був змушений приземлитись

Масеру, Лєсуту. — Пасажирський літак, яким Папа Іван Павло II і супроводжуючі його особи переїжджали з одного місця в друге в Африці, був змушений з огляду на погоду змінити курс і приземлитись в Йоганнесбургу, Південно-Африканській Республіці, яку він під час своїх відвідин намагався оминути з огляду на гамошні контроверсії, існування уряду білої меншости і політику апартеїду.

При тій нагоді Папа, продовжуючи подорож автомобілем мав нагоду не тільки побачити на протязі понад вісім годин їзди велику частину Південної Африки, але також стрінутись, хотів він цього чи ні, з одним лідером ПАР, а саме, міністром закордонних справ тієї країни Рольофом Ф. Ботою, з яким Папа зустрівся при обіді на летовищі і пізніше у вузькому колі офіційних осіб з уряду ПАР та дорадників Папи.

Візита голови Католицької Церкви у Південній Африці тривала повних вісім годин. Черговою зупинкою Папи є Лєсуту, але, як інформують втаємничені особи, Папа у дальших своїх відвідинах африканських країн користуватиметься наземним транспортом, тобто спеціяльним автомобілем, або в крайньому випадку, поїздом. Папа при тому довідався, що невідомі терористи, озброєні автомачними пістолями, захопили автобус з пасажирами і домагалися від поліції приватної зустрічі з Папою. Південно-африканська поліція штурмувала автобус і під час перестірлки трьох терористів вбито одного заарештовано, а з пасажирів згинула одна жінка, а 11 осіб було поранено.

Під час того коли Папа розмовляв з представниками південно-африканського уряду, з ініціятиви південно-африканців була сформована ціла каравана з автобусів, автомобілів і мотоциклів, яка мала доставити Папу до Лєсуту. Каравану супроводжали два військові гелікоптери і 10 поліційних автомобілів.

Політичні і церковні спостерігачі, покликаючись на добре поінформовані джерела, кажуть, що Папа під час короткої розмови з міністром закордонних справ Р.Ф. Ботою, зробив більше для полегшення долі чорних африканців, як довгі розмови дипломатів, економічний тиск багатьох країн світу на Преторію і терористична діяльність. В кожному разі, обидві сторони погодились на продовження розмов і евентуальні відвідини Папи до Південної Африки, заздалегідь запляновані, а не припадкові, з участю білих і чорних африканців.

В АМЕРИЦІ

ДЕБАТИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ кандидатів набирає чимраз більшої напруги, а з тим і зацікавлення. Виявляється, що так думають і продуценти телевізійної мережі Ен-Бі-Сі, які заявили, що 25-го вересня ц.р., на 90 хвилин перервуть передачу Олімпійських Ігрищ з Південної Кореї, щоб безпосередньо передати на своєму руслі цю першу дебату президентських кандидатів.

МАЙК ДУКАКІС В НАЯВНОМУ побоюванні за правильність свого підходу до американських виборців починає міняти свій політичний напрямок. Першою такою видимою зміною — це його промова в Чикаго перед Комітетом міжнародних зв'язків, де він старався усунути сумніви щодо його знання міжнародних відносин і сказав, що не слід зовсім довіряти Совєтському Союзові навіть в час гласности і перебудови. Дукакіс також одобрює сильну оборонну систему ЗСА, більше того радить „перебрати ініціятиву" від М. Горбачова.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ відкрила свою сесію у вівторок, 13-го вересня ц.р., рецитацією „присяги вірности", а заранжував це спікер палати Джим Райт, демократ з Тексасу, під натиском республіканців. З усього видно, що це може увійти в традицію бо, як переконуються кандидати, зокрема демократичні, то останнім часом в Америці починає бути популярним почуття гордости і патріотизму.

ОПИТИ В СПРАВІ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ кандидатів, їхніх спірних справ і виборів в загальному, котрі перевели останніми днями газета „Ню Йорк Таймс" і телевізійна мережа Сі-Бі-Ес вказують про постійний зріст популярности віцепризидента Джорджа Буша. Виявляється також, що віцепрезидент Буш встановляє „денний порядок" у головних виборчих спірних питаннях. Одначе експерти твердять, що найважливішою вказівкою опитування є те, що зріст популярности Буша після його виступу на республіканській конвенції вдержався поза свято Дня Праці до часу коли виборці починають серйозно застановлятися над кандидатами і виборами.

ВИПОВНЮЮТЬ „БІЛІ ПЛЯМИ" У ПІДРУЧНИКАХ

Москва. — На початку цьогорічного шкільного року учні у совєтських школах ще не отримали доповнених підручників, — кажуть західні спостерігачі і кореспонденти, — але Рада Міністрів і міністерство освіти й виховання обіцяє натомість, що в наступному році усі школи в СССР отримають нові шкільні підручники з виповненими „білими плямами" в історії. Це буде зроблено з метою ліквідації незаповнених прогалин в історії СССР в рамках теперішньої політики гласности, перебудови і більш відкритого суспільства, голошені теперішнім генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Горбачовим.

Заступник голови державного комітету народної освіти СССР Владімір Щадріков заявив, що доповнюючі частини у шкільних підручниках будуть в першу чергу присвячені боротьбі за владу між багатьма політичними партіями напередодні большевицького перевороту в 1917 року, а також сталінським репресіям і ролі Нікіти Хрущова в історії країни.

Багато місця буде виділено для з'ясування різних поглядів на революцію і на післяреволюційний період в Росії, — сказав Щадріков кореспондентові газети „Ізвєстії". Згідно з його опінією учні і студенти у совєтських школах довідаються правду з якими політичними силами приходилось змагатися большевикам під керівництвом Владіміра Леніна; про тих, які у ті „критичні часи вирішили покинути батьківщину; про ленінську економічну політику (НЕП), на яку тепер дуже часто покликаються теперішні прихильники гласности і перебудови... буде з'ясоване докладно тогочасне становище керівництва, тобто ЦК КПСС, до репресивного апарату і ролі Йосифа Сталіна у переведені терористичних акцій на широку скалю", — заявив офіційний представник уряду.

Теперішнє, дуже приспішене, переписування історії і виповнювання „білих плям" з періоду сталінської доби і післясталінського застою, — каже кореспондент пресового агентства Ройтерс, — наступило після стримання іспитів з історії в усіх школах СССР. В. Щадріков признався, що під час переписування, чи доповнення історії, автори натрапляють на цілий ряд труднощів, які на його думку, тісно пов'язані зі скорими темпами переоцінки історії в часі коли політика гласности і перебудови входить в життя.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА „Вашінґтон Пост", покликаючись на добре поінформовані совєтські джерела пише у числі з 13-го вересня ц.р., що міністерство культури СССР „ограбило" багатьох совєтських художників, які продали сотні своїх картин на аукціоні Сотбі за ціну багатьох тисяч долярів, але вони не отримали досі зароблених грошей. У зв'язку з цим випадком художники-авангардисти плянують подати справу до суду і судовою дорогою будуть домагатися від згаданого міністерства тяжко зароблених грошей. Представник міністерства культури Сєргей Попов заявив, що зажалення художників переглядаються індивідуально, а також міністерство торгівлі СССР перевіряє сьогоднішній курс доляра, а після цього нібито платні художникам будуть виплачені згідно з домовленням.

В ЕЛЬ САЛЬВАДОРІ ЗНОВУ ситуація погіршилася і почалися бої між урядовим військом і прокомуністичними партизанами, які, не зважаючи на потеплління у відносинах між ЗСА і СССР, отримують зброю, амуніцію, військовий і медичний виряд прямо із Совєтського Союзу. Серед партизанів, як інформують розвідчі кола ЗСА, є чимало совєтських військових дорадників. Сальвадорський полковник Галілео Торрез покищо відмовився відповідати на питання чи комуністичні партизани отримують також зброю з Нікараґуа. Раніше однак було відомо, що сандіністи не тільки доставляли зброю до Ель Сальвадору але також добровольців для поповнення партизанських рядів.

УРЯД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ наказав амбасадорові Куби Оскарові Фернандезові-Міль і третьому секретареві амбасади покинути на протязі 24-години країну. Видворення двох високих кубинських комуністичних дипломатів наступило після арешту у понеділок, 12-го вересня, Переза, який в білий день стріляв з пістоля на вулиці націлюючись на іншу особу, прізвища якого поліція не подає. Перез користувався дипломатичною недоторканістю і його не можна було тримати в тюрмі. Агентство Ассошіейтед Пресс не уточнює чому уряд Великобританії „видворив" також амбасадора Куби.

ПРАЦІВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОГО консуляту в Йоганнесбургу, Південно-Африканська Республіка, повідомили кореспондентів, що у приміщеннях консуляту знаходяться три особи, правдоподібно члени африканського визвольного руху, який веде боротьбу проти уряду білої меншости. Вони домагаються зустрічі з амбасадором ЗСА, який мусівби приїхати до Йоганнесбурга з Преторії. Представники консуляту повідомили про випадок амбасадора і рівночасно відмовились видати в руки поліції трьох африканців.

ФРЕНК КАРЛУЧЧІ, СЕКРЕТАР Департаменту оборони ЗСА, повернувшись із п'ятиденної подорожі до Китайської Народної Республіки заявив у телевізійній передачі „Тудей", програма Ен-Бі-Сі, що З'єднані Стейти Америки обмірковують тепер з представниками Пекіну перспективи збільшення достав американської зброї до Китаю. Під теперішню пору ведуться розмови про продаж модерних електронічних апаратів для випосаження і модернізації китайського летунства, радіостанцій та іншої технології, якою цікавляться китайці. З другої сторони ЗСА затривожені доставою китайських ракет „Сілкворм" до Ірану і Савдійської Арабії. Всі ці справи були темою розмови Карлуччі з китайськими офіційними представниками, які запевнили його, що КНР не буде використовувати близькосхідного конфлікту для поширення чи поглиблення непорозумінь і війни.

УРЯД ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ вирішив нав'язати дипломатичні зв'язки з Мадярщиною, першою країною в комуністичному бльоці, які можуть започаткувати поліпшення відносин між Сеулем і країнами східнього бльоку. Не треба виключати, що після серії переговорів між південнем і північчю, обидві частини Кореї розпічнуть спочатку співпрацю між собою, а потім розмови про об'єднання обидвох частин в одну країну. Прихильників такої ідеї не бракує в обидвох частинах Кореї.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зовнішній світ і американські вибори

Либонь нема у світі країни, яка не мала би якогось зв'язку з Америкою. Союзницький чи приятельський зв'язок, договори про торговельний та культурний обмін, фінансові субвенції від Америки, а то й може ворожнеча. З'єднані Стейти Америки — це ж великодержава з могутніми збройними силами і при всьому дефіциті державного бюджету та торговельного балансу — країна з найвищим життєвим стандартом громадян. Тому цілком зрозуміло і логічно, що не може бути байдуже чужинецьким країнам у всіх континентах світу, хто стоїть на чолі цієї великодержави, тим паче, що американська конституція дає президентові величезні права і прероґативи.

„Ню Йорк Таймс" з минулої неділі, 11-го вересня ц.р., приніс на повній своїй великій сторінці короткі вийнятки з голосів найповажніших газет різних країн на тему американських виборів. З деяких країн подано взаємосуперечні голоси. Все ж, можна зорієнтуватися про наставлення різних країн і про їх оцінку виборчої ситуації в Америці та їхні прагнення. Одверто і виразно Великобританія і Західня Німеччина, які є стрижнем НАТО, бажають собі перемоги Джорджа Буша, знаючи, що його закордонна політика не принесе ніяких сутніх змін і несподіванок. Так само явно і виразно бажає собі перемоги Буша Японія, бо Майкл Дукакіс заявився публічно за протекціонізм у міжнародній торгівлі і заповів запровадження високих мит на імпортовані товари, в той час, коли американці є за вільну міжнародну торгівлю, оперту на суперництві. Деякі французькі газети прирівнюють Буша до Міттерана, хоч французький президент Франсуа Міттеран є соціял-демократом, а Буш республіканцем, традиціоналістом. Але вони обидва є проти лівої чи правої крайности і визнають ідеологічну середину, як базу політики.

Майкл Дукакіс проголосив, що він є проти дальшої продукції бомбардувальника „Бі 1", що він припинить досліди над оборонною протиракетною зброєю і скасує кілька американських заморських баз. Кожна з цих обіцянок — це цукерок Москві. А проте совєтська преса дуже обережно ставиться до американських президентських виборів, обмежуючися до інформацій. Можна здогадатися причини. Дорадником Міхаїла Ґорбачова у справах Америки є колишній довголітній амбасадор у Вашінґтоні Анатолій Добринін (Дійсне його прізвище Ґутман). Добринін — добрий знавець відносин і настроїв в Америці і він знає, що коли б совєтська преса, радіо і телевізія почали явно висловлювати свої симпатії для кандидатури Майкла Дукакіса, то це був би його, Дукакіса похорон, величезна бо більшість американського народу, без уваги на раси, національні групи і партії, є антикомуністичною.

Подібна ситуація з Ізраїлем. Дукакіс проголосив, що коли він стане президентом, то визнає Єрусалим за столицю Ізраїля. Американський Уряд цього дотепер не зробив, бо підтримує становище Папи Павла Івана II, що Єрусалим, — це місце релігійних святощів трьох віровизнань, тому повинен бути знетралізований міжнародною контролею. Відомо, що дружина Дукакіса — жидівського роду і кількакратно їздила до Ізраїля та проголосила, що коли її чоловіка виберуть — вона поїде до синагоги подякувати Богові. Троє їхніх дітей не хрищені. Ясно, що в інтересі Ізраїля є вигра Дукакіса. Але ізраїльська преса й пропаганда вистерігається заявлятися одверто за кандидатуру Дукакіса, знаючи, що це йому пошкодить, бо поруч із великими впливами жидів в Америці (засоби масової інформації) — панує тут теж поважний антисемітизм і тому краще віроісповідної сторінки Дукакіса не торкатися.

Зате латиноамериканські країни прихильні радше кандидатурі Дукакіса, як Буша, — просто тому, що Дукакіс плавко говорить по-еспанськи і є проти втручання Америки до внутрішніх справ сандіністської Нікараґуа. Цікаво, що також поважна канадська преса підтримує Дукакіса, а не Буша, бо, мовляв, з республіканським Реґеном трудно договоритися. Південноафриканський Союз боїться перемоги Дукакіса, бо Дукакіс обмежуючи зброєння, не імпортуватиме урану, зате може повести гострі санкції в обороні чорних, обурених системою апартаїду. Але чорні в Америці так само поділені, як і жидівське суспільство. І ніхто з американських виборців не цікавиться думкою закордону, тільки голосує за власною симпатією чи антипатією до одного з двох кандидатів. І керується своєю химерою, не дивлячись на кваліфікації кандидата, як це показалось у виборі на президента Джиммі Картера.

Д-р Вікентій Шандор

ЯК ТВОРИТЬСЯ В СВІТІ ПРОТИУКРАЇНСЬКА ОПІНІЯ?

I.

Мадяри, без історичної рідні в Европі, опинилися в її центральній частині в наслідок якоїсь історичної помилки, завоювавши й поневоливши культурніші від себе народи. Згідно зі статистикою з 1840 року, число всього населення Мадярщини виносило 12,897.000 з чого мадярів було 4,910.000 або 38.1 відсотка, а немадярського населення — 7,897.000, тобто 61.9 відсотки. (числа заокруглені до тисячі). Статистика Мадярщини з 1910 року виглядає так: — кількість всього населення — 18,265.000, мадярів — 9,698.000, або 53.1 відсотка, немадярського населення було 8,567.000, або 46.9 відсотки.

Таке явище мадярські історики й державні мужі пояснюють тим, що, мовляв, мадяри здобували чужі народи „своєю вищою культурою", що, очевидно, не відповідає правді. Визначний державний муж Мадярщини граф Апоний Альберт (Apponyi Albert), автор сумнозвісного мадяризаційного закону з 1907 року т.зв. „Lex Apponyi", з приводу цього висловився так: „If the Magyars are the masters, the other races must be servants, and the while this relationship subsists it is absurd to talk of equality". (Seton Watson) Count Albert Apponyi: the So-Called Angel of Peace... Cleveland, 1911, p. 13). („Якщо мадяри стали панами, то інші раси (народи) мусять стати слугами, а якщо таке співвідношення триває, то це абсурд говорити про рівність").

Мадяри прийшли із Азії і завойовували від XI століття і в пізніших століттях поодинокі народи в центральній Европі, та своє володіння влержали аж до кінця Першої світової війни.

Мадярська шляхта своїм феодальним державним устроєм і створеною ними системою державної бюрократії мала можливість поборювати в середині держави і за кордоном всякі прояви невдоволення поневолених нею народів. Крім того, стилем свого і безтурботного життя правляча шляхта, яка володіла великих латифундіями, мала можливість репрезентувати Мадярщину в головних містах Европи та в усяких приватних політичних клюбах.

Очевидно, що поневолені народи, які боролись, щоб затримати у рідній школі власного букваря і свою мову в Церкві, не мали сили ані можливости поборювати на такому рівні ворожі мадярські впливи.

Кінець Першої світової війни мав би бути доброю історичною лекцією, коли при першій нагоді зразу в 1918-19 роках всі поневолені народи від Мадярщини відійшли. Є грубо помилковим твердженням Мадярщини, що вона була „окрадена" з території із населення Тріянонським мировим договором, бо насправді окремі народи відійшли від неї відразу в 1918-19 роках, а Тріянонський договір Мадярщина підписала в червні 1920 року. Мировий договір був тільки ствердженням створеного дійсного стану в державі.

На Мировій конференції в Парижі в 1919 році була мова і про поведінку мадярів з поневоленими народами. Для цієї цілі був висланий Мировою конференцією до Мадярщини член англійської делеґації Гаролд Ніколсон, який подав такий звіт (подаємо тут і далі будемо подавати такого роду матеріяли мовою оригінальною) і в перекладі:

„I confess that I regarded, and still regard that Turanian tribe with acute distaste. Like their cousins the Turks, they had destroyed much and created nothing. Buda Pest was a false city devoid of any autochthonous reality. For centuries the Magyars had oppressed their subject nationalities". (Harold Nicolson) Peace Making, 1919, New York, 1965, p. 36). („Я признаюся, що я ставився і досі ставлюсь до туранського племени з глибокою нехіттю. Як їхні кузини Турки, вони зруйнували багато, але не створили нічого. Буда Пешт було фальшивим містом, позбавленим будь-якої автохтонної дійсної сутности. Століттями мадяри поневолювали піддані їм народи").

За цей звіт мадяри й досі згадують його не дуже тихим і не дуже „не злим" словом.

Мадяри не перебирали у засадах і середниках у поборюванні поневолених ними народів. Порушували навіть застосування на практиці своїх власних законів до державного життя. І так, наприклад сталося, що під тиском публічної опінії видали в 1868 році т.зв. національностевий закон у користь поодиноких національностей, але той закон ніколи не був переведений у життя. Мадяри визнавали народом тільки себе, а решта — це були національності. Все це робилось тільки для замилювання очей і реклями закордоном. Щоб не бути голослівним, наводимо слова графа Юлія Андрашія, міністра внутрішніх справ і провідного державного мужа Мадярщини, який відносно державних законів висловився так:

„It became a second nature of the Hungarian national character not to take the law seriously, not to comply with, but to evade it. Even today we are still suffering from this fact". (Count Julius Andrassy: Ungarn Ausgleich mit Oesterrich, p. 221). („Це стало другою натурою мадярського народного характеру не брати закону серйозно, ані не виконувати його (закон), а радше ухилятися від нього. Навіть сьогодні ми все ще страждаємо від того").

Як могли тоді поневолені народи сподіватися людських леґальних відносин для себе, коли державні мужі Мадярщини находили у власному національному характері моральне оправдання для ламання законів власної держави!

Як відомо, Мадярщина була найвірнішим союзником Гітлера. Горті уважав себе „збирателем мадярських земель", до яких зараховував у першу чергу Карпатську Україну. В січні 1939 року Гітлер пообіцяв Гортієві, що у справі Карпатської України Мадярщина мусить виявити трохи терпеливости. Був це вже конкретний знак. У зв'язку з цим, Горті вважав потрібним себе „на всякий випадок" політично очистити перед західнім дипломатичним світом, а при тій нагоді не забув відповідно представити перед тими дипломатами і Карпатську Україну.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ РУТ ОКУНЄВОЇ В ІЗРАЇЛІ

Рут Окунєва — доктор історії, громадянка Ізраїля, яка у своїх листах до ізраїльської еліти, а також у своїх статтях, оприлюднюваних у пресі, виступала на захист Івана Дем'янюка.

У четвер, 8-го вересня 1988 року, я дістав листа від Р. Окунєвої, висланого авіопоштою з Ізраїля згідно із штампом 19-го серпня ц. р. У цьому листі, написаному російською мовою, вона пише:

„Дорогі друзі!

От і прийшла моя година. Вчора я дістала припис зголоситися сьогодні о 8.30 ранку до ізраїльської поліції. Якщо не прийду — обіцяно тюремне ув'язнення. Не маю сумніву, зрештою, що таке ув'язнення чекає на мене і якщо прийду. Але я не маю виходу. Звинувачення: три роки тому, 1985 року, я нібито перейшла дорогу на червоне світло, відмовилась це визнати, відмовилась узяти квитанцію, розірвала її і втекла, а чотири поліцаї наздогнали мене в туалеті, куди я зайшла за нуждою... Не смійтесь. Це ще не все. Разом зі мною притягнуто до карної відповідальности мого сина, Андрія Окунєва, за... напад(!) на цих чотирьох поліцаїв. Саме так усе виглядає сьогодні, по трьох роках, у 1988 році, коли остаточно вирішувано справу Дем'янюка, у якій саме я зіпсувала всю картину безхмарного засуду ізраїльським судом представника українського народу. Нема сумніву, що саме я була першою, і то з Ізраїля, хто протестував проти цього суду. А вже після мене пішла хвиля сумнівів, обурення й протестів цілого світу. Як же мстивому ізраїльському 'право' суддю не покарати мене, обливши перед тим помиями? Тепер і на мене чекає показовий процес, і коли не фізична смерть, то моральна більш ніж певно, а з нею три-чотири роки ув'язнення. Прискорені темпи цього процесу свідчать про одне: надходить час виконання смертного вироку Дем'янюкові, а це значить, треба примусити замовкнути, передусім, мене, замкнути, запроторити мене, обливши брудом, аби бодай заключний акт цього злочину відбувся під гарячі оплески й радісні співи „Ам Ісраль хай!" (Ще живий Ізраїль! '). Вельми рясноозначні слова, виголошувані в момент кривавого діяння! Вину' ж мого сина збільшує не тільки те, що він помагав мені висвітлювати справу Дем'янюка, але й те, що у розпалі подій на (окупованих) територіях він написав міністрові оборони Ізраїля І. Рубіну, що його ідеологічні й християнські переконання не дозволяють йому підносити зброю на беззахисних палестинських жінок та дітей".

Далі Р. Окунєва висловлює свої критичні зауваги на адресу Я. Сусленського, котрий за її словами, розсилав листи, які компромітують Окунєву. Свій лист авторка закінчує так:

„...Ізраїльська поліція зробила спробу звинуватити нас у поважніших злочинах' на підставі вкраденого у мого сина записника й документів. Але навіть в атмосфері шпигуноманії, що розцвіла тепер в Ізраїлі, цей фіґель не вдався. Зараз вони надумали роздути цю незначну справу до неймовірних розмірів. І роздують, користуючись знайомими нам підтасовками, фальшивками та глумливими методами. Доріжку протоптано.

Прошу вас не лишити мене в біді, як і я не лишала вас, хоч наші переконання й національна приналежність різні. Не лишіть і мого сина, що перебуває за кордоном. Поможіть йому мати притулок і захист... Дійте за законами людей!

Рут Окунєва

19.08.88 Єрусалим"

Такий цей лист, написаний у хвилину розпачу.

Доля ізраїльської громадянки, що виступила на захист справедливости, не може лишати нас байдужими. Публікуючи цей лист, який ілюструє ставлення адміністрації Ізраїля до опозиції, хочеться привернути увагу нашого громадянства до долі його автора, аби той, хто схоче виконати просьбу Р. Окунєвої міг це зробити.

Адреса Р. Окунєвої така: Okuneva Ruth, Dov Gruner St., 17, apt. 113, Talpiot Mizrakh, Jerusalem, Israel.

Святослав Караванський

Андрій Качор

БЮДЖЕТ ЧАСУ НАШОЇ МОЛОДІ І „РІДНІ ШКОЛИ"

Знову почався шкільний рік, навчання молоді в публічних школах, лекції музики, співу, ритміки, танців, зайнятгя в організаціях молоді і наука української мови, історії, географії, літератури, релігії, пісні в своїй „Рідній Школі".

Усе ніби по-старому і нема потреби про це будь-що говорити.

А все ж таки є одна справа, якою ми досі серйозно не займалися, а якій варто присвятити трохи нашої уваги. Це проблема часу нашої молоді і його продуктивне використання.

Коротко кажучи, ми, батьки і провідники наших шкіл і виховних організацій, повинні подумати над складенням бюджету часу для нашої молоді, яку виховуємо і за яку відповідаємо.

Досі ми примінювали бюджетування виключно в господарсько-фінансових установах, в державі, або міських урядах, де пробували передбачити грошові приходи і видатки на якийсь точно означений час. І це правильно, бо кожний бюджет перш усього має за завдання наперед передбачити і приблизно обрахувати можливі, або правдоподібні, доходи і видатки держави, громади, установи, підприємства, родини, або поодинокої особи на певний час.

Одначе живемо тепер в такому світі, де вже не вистачає мати точно означений грошовий бюджет. Сьогодні треба вже мати бюджет часу на процес такої чи іншої продукції, бюджет часу на її збут, а також бюджет часу на підготову самого виробничого, або торговельного процесу. Подібно мається справа в школах і всіх наукових установах, де для кожного предмету, для кожної дисципліни, для кожного досвіду є згори намічений час, який є складовою частиною „бюджету часу" цілої школи, чи цілого наукового заведення...

Коли так є в господарському і науковому світі, то мабуть назрів час, щоб і ми, батьки та провідники наших шкіл і організацій молоді подумали всі разом, або кожний зокрема, над бюджетом часу наших дітей, нашої молоді. Розумно складений „бюджет часу" для наших дітей допоможе їм корисно цей час, головно вільний час після шкільної науки в публічних школах, зужити на доповнення свого знання з українознавства і на самовиховну працю.

Усі ми знаємо, що наші діти в Канаді розпоряджають приблизно таким часом: в понеділок до п'ятниці від години 4-ої до години 10-ої вечора, а в суботу і неділю цілий день. Разом це становить приблизно 40-50 годин тижнево, або стільки, скільки діти мають на навчання в публічній школі, тобто разом, знову приблизно, 2 — 2,500 годин річно.

І це є великий капітал часу, який ми і наші діти не все використовуємо як слід. Діти не використовують того капіталу із-за незнання, а ми із-за лінивства нашої думки та недбальства. А тим часом час летить і не приносить нам належних „відсотків від капіталу", тобто в господарському розумінні цей великий капітал не капіталізується...

В чому справа? Як і хто з нас має переводити контролю раціонального використання часу нашої молоді? Хто має укладати для неї „бюджет часу?" Це все питання, на які батьки і провідники громадських організацій, зокрема виховно-навчальних, мали б дати конкретну відповідь.

У нас теоретично багато дискутується про вплив модерних наук на методи навчання і виховання, говоримо багато про осяги сучасної науки психології, але практично мало допомагаємо молоді корисно розв'язати це складне питання: як корисно і приємно зуживати свій вільний час на своє позашкільне навчання і на розвагу.

Я не буду на цьому місці давати якусь готову рецепту, ані не буду деталізувати як найкраще можна і треба було б такий „бюджет часу" для нашої молоді скласти. Це завдання батьків, педагогів і виховних організацій. Я хочу вказати тільки на проблему і на те, що багато часу нашої молоді пропадає, на чому безпосередньо поносить велику втрату сама молодь, а посередньо ціла наша спільнота.

Хочу звернути увагу на одну тільки дуже важливу справу: на навчання української мови й культури в наших „Рідних Школах". Наші діти, в більшості, по всіх місцевостях Канади та ЗСА, за малими виїмками, не присвячують, або точніше не зуживають навіть 10 відс. свого вільного часу на своє навчання в „Рідній Школі". Коли б ми подумали серйозно над цією проблемою, ми побачили б, що

(Закінчення на стор. 4)

Олекса Стефанович

ДО СВ. ВОЛОДИМИРА

Похитнулися міри й виміри,
Стільки зверглося вір, богів, —
Тільки Він стоїть, Володимире,
Той, до кого ти нас привів.

У сліпучому сконі атому,
В лютім подиху всекінця,
Лиш виблискує на Розп'ятому
Рубіновість його вінця.

У нещадному сяйві розпаду
Лиш чорнішою тінь хреста...
Вірим, княже наш, в свого Господа,
В те, що з мертвих Він нам возста!

Д-р Михайло Боровик

ГАЛИЦЬКА МИТРОПОЛІЯ — ЇЇ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС

II.

Уже 1340 року після смерти Юрія II Болеслава почалась боротьба за Галичину та Волинь. Дмитро Любарт литовський князь посвояченнй з Юрієм II, зайняв Волинь. Він сподівався поширити владу й на Галичину, але тут зустрів суперника в особі польського короля Казимира, теж посвояченого з Юрієм II. В 1340 році він зайняв Галичину і в той сам час з півдня ввійшли угорці. Казимир захопив Львів і забрав коронаційні реґалії галицьких князів.

Галицькі бояри під проводом перемиського воєводи Дмитра Дедька організували опір за допомогою татар і створили в Галичині нову форму державного правління боярську оліґархію під проводом Дмитра Дедька, що визнали Угорщина і Польща. В 1349 році Казимир погодився з татарами, і за платню вони визнали його „паном Руської Землі". Він удруге зайняв Львів та в 1350 році погодився з Людовиком Угорським і Галичина залишилася за Польщею. Галицько-Волинська держава стала добиччю сусідів. Не було сили зв'язаної кровно й ідейно з традиціями і культурою рідної землі, не стало тих князів, що було символом незалежности Галицько-Волинської Держави, а з тим і перервалася її славна історія. Почалася історія її повільного занепаду. Першим сиґналом було саме скасування митрополії. Не було кому постояти за інтересами Церкви.

Власне від нашого боярства вийшов новий почин, натиск на короля, щоб він домагався у патріярха окремого **митрополита для Галичини. Знаємо, що польський** король Казимир зайнявши Галичину 1340 року, наступного року торжественно заприсягнув, що шануватиме права Православної Церкви в Галичині. Після наради з галицькими єпископами й боярами Казимир 1370 року вислав галицького єпископа Антонія до патріярха Філотея з домаганням, щоб Антонія поставив галицьким митрополитом. Він також пригадав старі права Галицької митрополії, король поставив патріярхові рішучу вимогу, або він відновить Галицьку митрополію, або Казимир стане заводити латинство в зайнятих територіях. Такий арґумент був успішний, і патріярх не вважаючи на спротив московського митрополита посвятив на Галицьку митрополію галицького єпископа Антонія 1370 року. Територіяльно Галицька митрополія обіймала ті самі епархії, що й раніше. Відокремивши Галицьку митрополію, патріярх післав митрополитові в Москві письмо, в якому всю вину за відокремлення скинув на нього. Йому закидав патріярх, що він не дбав про інші епархії, що сидів на одному місці і лишав без „пастирського проводу, науки і духовного догляду" інші подальші від Москви епархії, а вина спадає на нього. Митрополитом у Москві був тоді Алексей, перший москвич на катедрі.

Митрополит Антоній вернувшись у Галичину не застав уже в живих короля Казимира, він помер у листопаді 1371 року. Галичину зайняв угорський король Людовик, а замість нього державою правив, його родич шлезький князь Володислав Опольський, що неприхильно ставився до Православної Церкви. Щоб спинити дальший розвиток православя, то вже в 1375 році, основано в Галичині латинську митрополію і в усіх галицьких епархіях поставлено також латинських єпископів.

Крім московського митрополита Алексєя ще й литовський митрополит Кипріян від 1376 року почав старатися перейняти управу Галицької митрополії. Він з'єднав собі польського короля Владислава Ягайла і його дружину Ядвіґу і вже 1830 року за патріяршим благословенням, став митрополитом „Малої Руси", а 1389 року **Кипріян поїхав до Царгороду, звідкіля вернувся з титулом митрополита всієї Руси. Після смерти Антонія опорожніла Галицька митрополія. Кипріян вживав усіх дипломатичних заходів, щоб на галицьку митрополичу катедру нікого не допустити і 1401 року став митрополитом цілої Руси з титулом „Митрополит Київський, Галицький і всієї Руси". Кипріян помер 1406 року, а вже 1412 року Галичину візитував наслідник Кипріяна — Фотій, а в наступному році сидів у Галичі „Митрополичий намісник" Ігнатій Крехович, а після нього інші.**

Король Ягайло відносився неприхильно до Православної Церкви, старався всіма способами закріпити латинські єпископства; з того часу повстають т. зв. „Намісники Київських митрополитів". Відтоді майже протягом цілого століття митрополичі намісники резидували в Крилосі, щойно при кінці ХУ сторіччя перенеслися до Святоюрського манастиря у Львові. Спершу намісника іменував митрополит за згодою короля, пізніше митрополит виставляв намісникові грамоту і давав йому духовну власть, а король іменував його. Від 1509 року це право перейшло на латинських архиєпископів, так Львівський архиєпископ латинського обряду Бернард Вільчек номінував намісника і почав себе вважати його настоятелем та вмішуватися у внутрішню управу Церкви. Патронат латинського архиєпископа сприкрився українській шляхті, вона і Київський митрополит домагалися, щоб король іменував намісника, відтак це право перейшло на короля.

З історії знаємо, що князь Лев в 1272 році переніс свою столицю з Галича до Львова, і з того часу Львів починає виростати, як новий центр на західньоукраїнських землях. Вже роки 1540-1549 припадають на оснування Львівської епархії. Першим єпископом став Макарій Тучапський, він був т. зв. єпископом дворним, від Київсько-Галицького митрополита. Єпископ Тучапський мав присягнути митрополитові, що ніколи не буде „столичности Галицької митрополії у свою власність привлащати", та буде щороку митрополитові віддавати половину доходів. Тучапський осів у Святоюрському манастирі у Львові, заснував там капітулу, а в документах виступав як „Владика львівський і каменецький".

Продовження буде

ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ: НАША ПРИСУТНІСТЬ У ВАШІНҐТОНІ 7-9-го ЖОВТНЯ Ц. Р. — ОБОВ'ЯЗКОВА!

НОВІ ПОЧЕСНІ ДОКТОРИ УВУ

Почесні доктори УВУ — три Владики наших Церков на сходах при вході до будинку в Мюнхені в липні 1988 р. Стоять у першому ряді зліва: проф. Василь Лев, проф. Володимир Косик, Архиєп. д-р Анатолій Дублянський, Митроп. д-р Максим Германюк, Єпископ д-р Платон Корниляк, Архиєп. д-р Володимир Дідович і проректор проф. Володимир Янів.

(Світлив Микола Жикалюк)

В рамках ювілейних святкувань Тисячоліття Хрищення Руси-України постановою Сенату і факультетських Рад УВУ в лютому ц.р., одноголосно вирішено вшанувати обидвох наших Владик у Німеччині — Архиєпископа Анатолія Дублянського і Єпископа Платона Корниляка гідністю почесного доктора Українського Вільного Університету за їхню діяльність на полі ширення нашого ювілею в Німеччині. Статутово передбачене голосування доручено деканам обидвох факультетів, а акт урочистої церемонії вирішено провести у черговий день після закінчення ювілейних святкувань у Мюнхені, враховуючи, що на цій особливій для обидвох Владик урочистості будуть присутні особисто Владики-гості, що будуть брати учать у мюнхенських торжествах. Тим особливим днем для обидвох Владик був понеділок, 25-го липня, коли Єпископа Платона Корниляка вшанували своєю присутністю Блаженніший Мирослав Любачівський і Митрополит Максим Германюк, а Архиєпископа Анатолія Дублянського — Архиєпископ Володимир Дідович і о. Архипресвітер Палладій Дубицький.

Урочисту конвокацію започаткував ректор УВУ проф. д-р Богдан Т. Цюцюра. Вітаючи присутніх Владик він зокрема тепло привітав Кардинала Любачівського, який в домі УВУ був вперше, з канцлером о. І. Дацком, але і особливо радо привітав почесного д-ра УВУ Митрополита Максима Германюка, що був єдиний з почесних докторів присутній на промоції Архиєпископа Володимира Дідовича, якому, як колишньому канцлереві УВУ, багато завдячує, привітав обидвох Владик, що їх УВУ вшановував в цей день, мін. радника з Бонн д-ра Г. Левандовського, обидвох деканів і проректора, професорів УВУ, зокрема, проф. Василя Лева як сеньйора професорів УВУ, Ольгу Пеленську, мгра Антона Мельника з дружиною (ЦПУЕН) та всіх присутніх, представників товариств, студентів і курсантів літнього семестру.

По привітанні ректор попросив обох деканів представити по черзі промованих Владик. Започаткував декан філософічного факультету, проф. д-р Григорій Васькевич, який представив Архиєпископа мгра Анатолія Дублянського, що одержав почесний докторат з філософії.

Владика Анатолій Дублянський народився на Волині в 1912 році, де в 1930 році закінчив Луцьку гімназію. Студії розпочав у Віленському університеті, а закінчив у Варшавському дипломом магістра філософії в ділянці історії. Потім працював у шкільництві, у Волинському краєзнавчому музеї, брав активну участь у церковному житті. На еміграцію подався в 1944 році — до Австрії, а потім переїхав до Німеччини. Брав активну участь у церковному житті УАПЦ, а після одруження був висвячений на священика у Мюнхені в 1951 р. У Баварії пройшов настоятельську працю в парафії Ляндсгуті, Регенсбурзі, Інгольштаті, а від 1970 р. в Новому Ульмі. Одночасно був видавцем і редактором журналу „Рідна Церква", автором численних статтей на релігійні і суспільні теми. Написав дві монографії — „Тернистим шляхом" (про життя Митрополита Ніканора) та „Українські святі". Через єрейські підвищення був з 1970 року протопресвітером і членом Епархіяльного управління УАПЦ. Судилось Владиці обняти і більшу відповідальність у церковному житті, бо по смерті дружини (в 1978 році) ієрархія УАПЦ покликала його на становище єпископа у 1981 році — саме у 30-ліття священства, а два роки пізніше став Архиєпископом УАПЦ у Західній Европі, з осідком у Новому Ульмі. На цьому високому становищі Владика Анатолій Дублянський своєю публіцистичною і архипастирською діяльністю значно причинився до ювілею Хрищення Руси-України у Німеччині в дусі братньої любови і екуменічного послання.

Владику Екзарха д-ра Платона Корниляка представив проф. д-р Зиновій Соколюк, декан факультету права і суспільно-економічних наук. Єпископ Платон Корниляк одержав почесний докторат з ділянки права.

Владика Платон Корниляк народився в 1920 році на Буковині. Гімназію закінчив у Чернівцях і Блажі, з іспитом зрілости у ліцеї св. Василія Великого, а потім виїхав на студії до папської колегії Св. Йосифа в Римі. Вже як священик — з 1945 р. студіював далі у Григоріянському університеті в Римі, де отримав два докторати з богословії і філософії. В 1948 році виїхав до Америки, де два роки працював сотрудником, а в 1950 одержав номінацію секретаря митрополичої канцелярії у Філядельфії, а в 1952 році став її канцлером. Судилось Владиці обняти більшу відповідальність у житті Католицької Церкви. 17-го квітня 1959 року став іменований єпископом з призначенням на Апост. Екзарха для українців у Німеччині, виїхав до Европи і від вересня 1959 р. очолює Екзархію для українців католиків східнього обряду з осідком у Мюнхені (з пізнішим поширенням і на Скандинавські країни). Владиці Платонові Корнилякові завдячують українці в Баварії побудову катедрального храму Пресв. Покрови і Андрія Первозванного і парафіяльного культурного осередку при Мюнхенській парафії. Владика є відомим меценатом і нашого наукового життя, допоміг своїми стараннями виєднати допомогу на окремі видання УВУ, зокрема на видання з релігійної тематики; був меценатом наукової конференції „Церква і релігія в Україні", якої праці появилися окремим виданням Наукових Записок УВУ (т. 11-12), що вийшли присвячені Владиці у 25-ліття єпископських свячень та існування Апост. Екзархії в Мюнхені. Владика своїми стараннями уможливив також появу ювілейного видання з нашого 1000-ліття — Збірника мовознавчої комісії (за ред. проф. О. Горбача). Треба також з подякою згадати, що вже впродовж багатьох років „Християнський Голос", тижневик екзархії, друкує окремі статті, а то й окрему сторінку матеріялів про діяльність УВУ. Владика Платон Корниляк, як господар, значно причинився до підготови і проведення Ювілейних святкувань, а зокрема до відбуття цьогорічного наукового конгресу, який очолив проф. д-р Володимир Янів і в якому взяли участь наші науковці діяспори.

Після представлення деканами обидвох Владик ректор проф. д-р Богдан Т. Цюцюра попросив проректора проф. д-ра Володимира Янева провести урочисту промоцію. Це, фактично, охоплює церемоніял відчитання латинською мовою вшанувальний почесний диплом, на якому є подані з певними відступами заслуги промованого почесного доктора, що їх наводить мериторично у почесному дипломі деканат університету. Проф. В. Янів по черзі відчитав обидва дипломи промованим Владикам, а потім ректор і декани особисто погратулювали устиском руки, що й учинили Владики і присутні гості.

З коротким словом подяки для ректора і деканів виступив Архиєпископ д-р Анатолій Дублянський, який згадав про свою пастирську працю і свою настанову служити віддано Церкві і своєму народові. Подякував Владикам, професорам і всім присутнім, що його вшанували.

З довшим словом подяки виступив єпископ д-р Платон Корниляк. Владика вказав, що служити Церкві в наших часах вимагає вміння, такту і посвяти, і що він все старався діяти тактовно і поєднююче для добра нашого народу.

Після гратуляцій відбулася зустріч самих Владик з членами Сенату УВУ у вужчому колі. Цією промоцією сенат УВУ підтвердив, що Український Вільний Університет високо цінить працю видатних людей, що своєю діяльністю і своїми впливами причиняються до зберігання нашої віри і нашої культури серед української еміграції.

Д-р Б. Кузь

З'їзд професорів, абсольвентів, студентів, прихильників УГА-УТГІ

В дні 28-го квітня 1987 року сповнилося 65 років від дня заснування Української Політехніки на чужині. Постала вона завдяки Українському Громадському Комітетові в Празі. Згаданий Комітет складався з інтернованих українських старшин і військовиків у Празі. Українські старшини і військовики, не маючи можливости повернутися на Україну, замінили зброю на просвітянство української молоді, засновуючи Українську Господарську Академію в місті Подєбрадах з чехо-словацькими державними правами. У 1932 році, під тиском ворожих держав до української академії, змінили назву з УГА на Український Технічно-Господарський Інститут (УТГІ), яка сьогодні проводить навчання з осідком у Мюнхені. В Торонто у 1986 році ректор УТГІ проф. д-р Атанас Фіголь заснував представництво УТГІ. Щоб гідно відзначити ювілей 65-річчя існування нашої Української Політехніки, з'їхалися професори, абсольвенти, студенти 2-го і 3-го липня цього року на хуторі абсольвента інж. Григорія Олексія в Данкірк, Н. Й.

В суботу, 2-го липня, почали приїздити учасники, знайомитися, обніматися з повною радістю і сльозами в очах. Чейже не дивно — по так довгих роках була то перша зустріч. Приїхали інж. Іван і Оленка Панчаки з Дітройту, везучи з собою обильну перекуску включно з тортами, а інж. Іван Панчак привіз гарно виготовлений льозунг і емблему УТГІ, якою удекоровано стіну у великій кімнаті-вітальні. По смачній перекусці почали оглядати історичну виставку — мапу України, видану УНР в Києві 1919 року, старинні мапи України чужих авторів, універсали УНР, великий альбом оригінальних знімок інтернованих українських вояків в Чехо-Словацькій Республіці по Першій світовій війні, старі видання з Подєбрад з років 1929-1931, „Мінерви" англійських і німецьких університетів, де подано про УТГІ і професорів. Були летючки і відозви з 1938 року української колонії в Харбіні та багато інших цікавих предметів. Учасники оглядали, а Оленка Панчак з панями угощувала учасників.

В неділю, 3-го липня, по полудні почали приїздити учасники на нараду в справі дальшого існування УТГІ в діяспорі. Наради відкрив інж. Осип Мазурок, привітав присутніх, дякуючи за їх участь. Д-р Ю. Курис, голова представництва УТГІ в Торонто, запропонував склад президії: проф. д-р Зиновій Стельмах — представник, секретар інж. Володимир Мазяр; члени: інж. Іван Панчак, інж. Осип Мазурок, і як голова представництва д-р Юрій Курис. Присутні схвалили рясними оплесками. За старим українським звичаєм, предсідник започаткував молитвою, а по молитві попросив інж. Осипа Мазурка відчитати обширний список тих, що відійшли у вічність: професорів, абсольвентів, студентів, прихильників УГА-УТГІ, яких вшановано мовчанкою. Відтак зачитано привіти: від ректорату з УТГІ з Мюнхену проф. д-ра Атанаса Фіголя, о. Мітрата Богдана Ганушевського, колишнього першого голови Українського Обласного Допоміжного Комітету в Регенсбурзі, тепер у Ванкувері, Канада, проф. д-ра Едварда Жарського, проф. д-ра Миколи і Галини Степаненків, д-ра Романа Барановського, д-ра Богдана і Люби Сіленьких, інж. Бориса Іваницького, інж. Мирона Барабаша, генерального секретаря СКВУ, інж. Євгена Наливайка. Це були привіти і побажання в листах для з'їзду.

Предсідник попросив до слова голову представництва УТГІ д-ра Ю. Куриса, який розказав про заснування ректором УТГІ в 1986 році представництва у Торонто, для вдержання і забезпечення дальшого існування української науки в діяспорі. При тім закликаючи всіх допомагати підтримати і надалі нашу одиноку Українську Політехніку до часу повороту на рідні землі. Ми не сміємо закінчити її інсування на тому 65-річчю, колись наші професори були у значно гірших умовах та зуміли її втримати, не будьмо і ми останніми.

В дискусії винесено постанови і накреслено плян праці на майбутнє для представництва УТГІ. На тому наради закінчено, предсідник полякував присутнім за участь і попросив до спільної знимки, а відтак на спільну вечерю до розкішного ресторану.

Промовцем на вечері був д-р Ю. Курис, він досить обширно розказав про початки заснування УГА в 1922 році, де колишні старшини і військовики, перебуваючи інтерновані в Чехо-Словацькій державі, зуміли довершити так важну українську установу для навчання молоді. На закінчення зложив щиру подяку від УТГІ інж. Григорієві Олексієві за дозвіл на відбуття з'їзду на його хуторі, де учасники чулися свобідно, а також Оленці і Іванові Панчакам за підготовлення з'їзду і прийняття смачною перекускою.

По спільній вечері дехто був змушений від'їхати додому, тут знову наступило прощання зі сльозами в очах та побажанням ще раз зустрінутися в тім році, а коли не в тім році, то наступного напевно.

Прикро вражало присутніх, що абсольвенти з поблизьких околиць не прибули на так важний ювілей нашої Альма Матер, коли професори, абсольвенти зі значно дальших віддалень прибули. Тут не зачислюю тих, які себе оправдали поїздкою до Риму на величаве святкування Тисячоріччя Хрищення нашої дорогої України.

Інж. Осип Мазурок

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

З України наспіла сумна вістка, що у Львові, після короткої, але важкої недуги, відійшла у Вічність
моя Найдорожча СЕСТРА

СВ. П.
АНІЗІЯ ІЗДРИК
ур. ЗІНЬКО

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ
відправиться
в суботу, 24-го вересня 1988 р. о год. 9-ій ранку
в церкві св. Апостолів Петра і Павла
в Джерзі Ситі, Н. Дж.
при Бентлей Авеню (ріг Берген Авеню).

Просимо Рідню, Приятелів і Знайомих помолитися в цей день за спокій душі її разом з нами.

В глибокому смутку —
ВОЛОДИМИРА КОТИК з рідньою

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДЖОРД Шулц сказав, що президент Роналд Реґен дав дозвіл на в'їзд 53.000 втікавів з азійських країн, головно з Індокитаю і В'єтнаму. Головною причиною такого дозволу на збільшення квоти азійських імігрантів є те, що збільшилося число втікачів в цілому світі, яке згідно з статистичними даними Організації Об'єднаних Націй доходить до 12 мільйонів людей.

КОНЦЕРТИ В. МІШАЛОВА В АНГЛІЇ

Літньою порою 1988 року відвідав Англію відомий бандурист Віктор Мішалов. Він дав ряд концертів у різних містах поселення українців в Англії.

Віктор Мішалов народився в Сіднею, Австралія, в 1960 році. Грою на бандурі захопився від 11 років і вивчав мистецтво гри на нашому національному інструменті в ансамблі Сіднею під керівництвом Григорія Бажула, який був учнем видатного українського бандуриста Гната Хоткевича.

У 18 років Віктор Мішалов одержав стипендію від австралійської Ради мистецтва для вивчення гри на бандурі в Америці, де продовжував своє навчання у відомих бандуристів Петра Китастого, Петра Гончаренка, грав при Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Для кращого вдосконалення гри В. Мішалов дістався до консерваторії ім. Чайковського в Києві, де вчився в одного з найкращих сучасних бандуристів проф. Сергія Баштана. У Києві брав також приватні лекції в Григорія Ткаченка, представника старосвітського кобзарства і майстра гри на бандурі.

Повернувшись в Австралію, Віктор виступав з концертами в Австралії та неодноразово виїжджав у різні країни Европи, а в 1983 році на запрошення Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка приїхав до Америки, де взяв участь як соліст у турне Капелі по цілій Америці, вдосконалюючи свою гру під керівництвом П. Китастого і П. Гончаренка.

Віктор Мішалов — молодий інтелігентний мужчина гарного українського вигляду з досконалою українською мовою, що звучить солов'їним співом київського акценту. 6-го серпня ц.р. він дав концерт гри на бандурі в Домівці Об'єднання Українців у Великобританії в м. Олдгамі, Північна Англія. Був вітряний соняшний день, приїжджі гості спочатку відвідували українську виставку, влаштовану ювілейним Комітетом для відзначення 1000-ліття прийняття християнства в Україні в Музеї й Бібліотеці м. Олдгаму під опікою місцевого Центру Зацікавлень при управі міста. Виставка триватиме протягом шести місяців і її відвідують як місцеві, так і околичні та приїжджі українці, англійці й інші народи. Виставка зображує головні події з історії України, які є ілюстровані рисунками й фотографіями та має встатковані кімнати церковного, побутового і мистецького життя і творчости українського народу. На відеофільмах там можна бачити виступи танцювальних груп та фільми про голод в Україні („Жнива розпачу") та інші. В одній із заль є виставка українського скульптора Григорія Крука.

Перед концертом у залі Музею Віктор Мішалов демонстрував перед присутніми техніку гри на бандурі, пояснював мистецтво гри на бандурі та давав особисті інструкції і відповіді на запитання всім зацікавленим бандурою. Від нього молодь довідувалася, що бандура є українським національним інструментом, яку раніше називали кобзою. Багатострунна наша бандура була відома в Україні ще в VII столітті, проте найбільшої популярности здобула в XV-XVIII століттях, за часів козацької доби, коли кобзарі-запорожці ходили від села до села, співаючи історичні пісні і думи і тим розбуджуючи національну свідомість народу в боротьбі за волю України. Після зруйнування Січі мистецтво гри на бандурі дещо занепало, проте в кінці XVIII і XIX століттях національне мистецтво гри на бандурі, як і українська національна свідомість, розбуджена нашими великими письменниками і музикологами, оживає, і стає частиною українського культурного життя. Нового розквіту набуває мистецтво гри на бандурі з національним відродженням часів перших визвольних змагань і існування Української Народної Республіки. Відомими бандуристами були Остап Вересай, Михайло Кравченко, Терешко Пархоменко, Гнат Хоткевич, Василь Ємець, учасник визвольних змагань, що жив у Каліфорнії і виробив новий зразок бандури, яка має більше струн і на якій можна грати складні твори. Гру на бандурі продовжували на еміграції Капеля Бандуристів ім. Шевченка під проводом Григорія Китастого, Володимира Божика та їх наступників, що продовжують і розвивають мистецтво гри на бандурі й тепер. Бандура є своєрідний наш національний інструмент. Поєднуючи басові струни й приструнки, вона дає необмежені можливості грати мелодію і супроводжувати її басами.

Про ці властивості бандури читається в теорії. І ось на сцені великої залі з'являється молодий бандурист нашого часу. Він має дві бандури — одна виробу з України, друга з Англії. В українському однострої Віктор Мішалов виглядає немов справжній козак з Запорізької Січі.

Концерт починає збіркою українських пісень в обробці Китастого. Під вмілими пальцями дзвенять весняні пісні, вчувається ехо степів, переливаються, мов дзвони, рідні українські мелодії. Чудо нашого національного інструменту — тонкощі, делікатність і шляхетність звуків не перевершать жадного інструменту в світі, здається відбивається душа народу в тих звуках, все найкраще, чим багатий і славний, чим відмінний від інших наш український народ. Дійсно бандура є відгомоном душі нашого народу. Як же сердешно вітали молодого бандуриста всі присутні, як гордо билося серце за його успіхи, як радісно було знати й відчувати, що ми живемо, що культура наша не вмирає, що родяться нові таланти, нова любов до свого рідного, немов перевтілюються душі тих, що відійшли у вічність, щоб жити вічно.

В. Мішалов виконав ряд пісень як „Дума про Марусю Богуславку", глибоким своїм баритоном прикрашуючи гру. Виконав козацький танець „Гайдамаки", „Пісню про Сагайдачного" на слова Огієнка, музичний момент Овчаренка, варіяції на теми українських пісень „Пливе човен", сонату Бортнянського, фантазію на українські теми — музика Ликова, сюїту ч. 1 Гната Хоткевича, рукопис якої він знайшов в Австралії, Дума про Кафу в Криму. Гучні оплески присутніх змусили молодого бандуриста деякі мелодії повторити. Вдячність слухачів була нагородою за великий труд, пов'язаний з навчанням гри на бандурі, за любов до рідного нашого українського інструменту — бандури, за всі старання опанувати гру якнайкраще, а для цього шукати найліпші джерела науки нашого часу, не рахуючись з просторами, небезпеками і часом неприємностями. Молодий талант перемагає все, бо він, мов покликаний Богом, мусить жити, бо талант — це є його життя.

Дай Боже дальших успіхів молодому бандуристові, щоб оживляв наші душі любов'ю і вірою в усе найкраще в нашому українському народі.

В. Смерека

Померла І. Іваницька

Ділимося сумною вісткою, що в Мюнхені 29-го серпня ц.р. відійшла з цього світу на 92-му році життя знана співачка Іванна Синенька Іваницька.

В час Першої світової війни запізнала вона раненого вояка УСС Сократа Іваницького, за котрого згодом вийшла заміж.

З ранньої молодости виявляла вона великі здібності до співу. Коли одного разу виступала на концерті у Львові, присутній Митрополит Андрей Шептицький захопився її співом, а зокрема піснею „Аве Марія" і признав її стипендію на студії сольоспіву.

По відбутті своїх студій при опері Ля Скаля в Міляно, в Італії, довший час перебувала в Галичині, де давала концерти в більшості з українським репертуаром. Це не подобалось польському урядові і вона виїхала до Праги, де перебував її муж на студіях права.

По якомусь часі вони виїхали до Берліна, де перебули Другу світову війну, а пізніше перенеслись до Мюнхену, де він помер раніше і де вона жила до останніх днів свого життя, виступаючи при різних нагодах.

Прощають її з великим жалем брат Володимир з родиною в Чикаго, сестра Людмила Кульчицька в Сарселі, Франція, сестра Гануся Шекерик з родиною у Філядельфії, ближча і дальша родина в Україні і в Польщі.

В. Сивенький

Бюджет...

(Закінчення зі стор. 2)

без шкоди для навчання в публічній школі, наша молодь могла б легко 10 — 12 відс. свого часу присвятити науці українознавства враз із читанням українських книжок, тобто хоч чотири-п'ять годин на навчання в „Рідній Школі" і стільки ж годин тижнево на читання українських клясиків, модерної сучасної літератури, наукових розвідок, а також спроби творити щось нове, власне, сучасне, щоб бути не тільки споживачем того, що батьки придбали, але й творцями нового українського побуту, нового українського літературно-наукового життя.

У „бюджеті часу" нашої молоді рішуче треба збільшити час на науку в „Рідній Школі", яка мусить стояти на першому місці після навчання в публічній школі, а щойно після „Рідної Школи" і навчання своєї рідної української мови може прийти мова про зужиття на музику, спів, ритміку, танці, оркестру, товариські розваги тощо.

От чому нам треба мати свій власний, достосований до наших власних українських потреб у Канаді та ЗСА, „бюджет часу" для нашої молоді, щоб її не мучити, не перетомлювати, а заразом не дозволити „марнувати" час на непотрібні, або мало потрібні речі, спрямовуючи зужиття часу на рейки національної рентовности й господарности. Добре складений „бюджет часу", дозволить дітям і нашій молоді на серйозне навчання в „Рідній Школі", яку вони почнуть шанувати, а також на різні розваги в товариствах молоді в колі своїх однолітків, де узброєні знанням українознавства на рівні навчання англійської мови і всіх інших дисциплін у публічній школі, зможуть легко вести самовиховну працю, якої без основного знання предметів українознавства важко вести в українській самовиховній організації.

„Бюджет часу" — це ніби справа дуже маловажна, але коли подумаємо над тим глибше, то бачимо, що це засаднича проблема, бо часто занадто довго думаємо, міркуємо, як розпочати працю, як розпочати навчання в нашій „Рідній Школі", а тим часом пора для роботи минає. Не забуваймо, що на великім світовім годиннику часу видно тільки одне слово: „зараз".

Добрий „бюджет часу" дозволить нам „зараз" розпочати розумно зуживати час нашої молоді на українське навчання в „Рідній Школі". Пам'ятаймо, що зобов'язання щодо часу й його використання мусить у нас набрати якоїсь таїнственної святости, бо забрати нашим дітям дорогий час без користи то майже те саме, що обкрадати їх, а ми маємо робити навпаки: допомагати їм стати багатшими і розумнішими не тільки в матеріяльному розумінні, але перш усього в розумінні духовому. Отже робім це!

Нові професіоналісти

Марта Чапельська

Дарія Чапельська

Три роки тому ми повідомляли, що Лідія Олександра Чапельська, найстарша з трьох доньок Ореста і Любомири з Малаховських, дістала диплом доктора медицини. У цьому році всі три сестри починають свою професійну кар'єру. Всі три народилися і виросли в Енн Арборі, університетському місті недалеко Дітройту. Середню школу закінчили в Енн Арборі, а „Рідну Школу" відвідували в Енн Арборі і Дітройті. Всі три відбули своє пластування як пластунки-самітниці. Змалку тяготіли до спорту і свої перші гроші заробляли як інструктори плавання.

Цього літа протягом одного місяця всі три почали свою працю. Найстарша, Ліда закінчила педіятричну спеціялізацію і почала працювати з групою педіятрів у районі Енн Арбору. Друга з черги, Дарія Адріяна, закінчила біологію у Мишиґенському університеті, перенеслася на факультет публічного здоров'я, на якому в цьому році дістала диплом магістра. Від липня працює у Вашінгтоні, Д.К. як консультант у фірмі Гелт Менеджмент Стретеджіс".

Наймолодша, Марта Христина, дістала в цьому році диплом доктора фармації у Мишигенському університеті в Енн Арборі і від липня почала „рісирч феллошіп" в клінічній фармако-кінетичній ляборaторії у шпиталі ім. Мілларда Филмора в Баффало, Н. Й.

Початок цікавих і відповідальних кар'єр. Бажаємо їм найкращих успіхів!

Р. Т.

В-во „Свобода"...

(Закінчення зі стор. 1)

ся також в інших виданнях, наприклад, в журналах „Київ", „Наше Життя", збірниках українських письменників в екзилі „Слово", „Світання", „Українське Слово" „Визвольний Шлях", „Життя і Слово" і, очевидно, найбільше у „Свободі".

В 1981 році жюрі СУЖА на конкурсі ім. М. Островерхи признало письменниці нагороду за її оповідання „Поміж двома матерями". У 1982 році отримала нагороду за книжку „Дзеркала" від жюрі IV Українського Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаго.

На усі попередні видання свого часу появилися фахові рецензії таких відомих літературних критиків, як: д-р Лука Луців, Іванна Чорнобривець, д-р Кость Кисілевський, Василь Барка, ред. Іван Кедрин, Іван Смолій, Микола Щербак, Василь Чапленко, А. Юриняк, д-р Наталія Пазуняк, Меланія Нижанківська, д-р М. Мандрика, К. Штуль та багато інших.

Вкінці треба сказати, що перегортаючи сторінки нової книжки і читаючи нові новелі, читач знайомиться не тільки з сюжетом, але також письменницею, бачить її світосприймання, а найголовніше спостережливість подій, які відбуваються на наших очах, але не усім дано їх бачити. Нова збірка — це відбиток сучасности, але коли глибоко призадуматись, вони й мости у минуле і майбутнє.

Книжку „Потойбіч Рубікону" можна замовити пишучи на адресу: „Svoboda", 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302. Ціна — 15 дол., а 2 дол. оплата за пересилку.

В Ратґерському...

(Закінчення зі стор. 1)

мування українського релігійного життя у XVI і XVII столітті"; Т. Гунчак — „Роздор українських Церков, історична перспектива".

Предсідником пополудневої сесії буде о. Франко Істочин. На сесії будуть виголошені такі доповіді: Богдан Боцюрків — „Відродження Української Автокефальної Православної Церкви"; Володимир Стойко — „Стан Української Католицької Церкви в УССР від закінчення Другої світової війни"; Леонід Рудницький — „Українська Католицька Церква в діяспорі, змагання за Патріярхат"; о. Андрій Чировський — „Українські Церкви на порозі другого тисячоліття Хрищення України".

Конференцію закриє д-р В. Стойко. Конференцію співспонзорує Ратґерський університет і стейтовий Комітет для гуманітарних наук. Конференція відбудеться в англійській мові і на неї запрошені викладачі і студенти університетів і коледжів Ню Джерзі. Вступ на конференцію — вільний.

В день конференції, о год. 8:30 відбудеться концрет релігійної музики в каплиці „Воргіз" на Даґлас кемпусі. В концерті візьме участь чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії і ансамбль камерної музики „Нова". Хор „Прометей" виступить під диригентурою Михайла Длябоги і з акомпаньяментом піяністки Ірени Пелех- Зварич. Хор виконає ряд пісень відомих композиторів, таких як Бортнянський, Людкевич, Колесса, Воробкевич, та інших.

Ансамбль „Нова" виступить під проводом відомої піяністки Лариси Крупи у виконанні творів Рауша, Косенка і Барвінського. Вступ на концерт — за добровільними датками.

В неділю, 16-го жовтня, о годині 3-ій по полудні відбудеться бенкет з мистецькою програмою в Аспен Готелі Менор, 808 Стейт гайвей ч. 46, Парсіппані, Н.Дж. Бенкетом закінчаться стейтові святкування Тисячоліття Хрищення України. Квитки на бенкет можна отримати від голів місцевих комітетів тисячоліття в Ню Джерзі.

У ШТРАСБУРҐУ, ФРАНЦІЯ, відбулась багаточисельна демонстрація під будинком Европейського парляменту. Демонстрацію зорганізували жидівські організації, які бажали в цей спосіб запротестувати проти запрошення з виступом Ясіра Арафата, керівника Палестинської Визвольної Організації, який прибув до Штрасбурґу на запрошення так званої „Соціялістичної коаліції", тобто парляментаристів-соціялістів, які стоять на становищі, що треба говорити і вислухати кожного, щоб остаточно зліквідувати конфлікт між народами на Близькому Сході.

У ВАШІНҐТОНІ РЕЧНИКИ Департаменту енергетики заявили, що переносять на неозначений час відкриття першого в країні сховища для нуклеарних відпадків. Виявляється, що причиною такого рішення були питання в справі плянів, будови і безпеки цієї 700-мільйонової споруди, у звітах департаменту сказано, що його інженери не зовсім переконані в тому, що сховище може діяти безпечно.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1988 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-го Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул., Парма, Огайо. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Б. Задорецький, рек. секр.